

ДО ПИТАННЯ КУРОРТНОЇ ЗАБУДОВИ ЧОРНОМОРСЬКИХ КУРОРТІВ

Крамаренко М.О., к.арх., старший викладач
(*кафедра архітектури будівель та споруд*)

Генеральною схемою планування території України передбачено розвиток мережі оздоровчих, рекреаційних, туристичних та інших закладів відпочинку до 2020 р. у 2,3 рази; а на далеку перспективу - до 3-х разів і більше. На сьогоднішній день потік відпочиваючих на українських курортах узбережжя Чорного моря зріс майже на 40% (за даними Держтуризму), але більша частка з них це неорганізовані відпочиваючі. Через великий попит зараз ведеться стихійна забудова узбережжя Чорноморських курортів (Лузановка, Затока, Кароліно-Бугаз тощо). Курортні території потребують щадного ставлення, містобудівного обґрунтування, що виявить оптимальне розміщення курортного центру та можливий характер прилеглих будівель.

Архітектура в природному оточенні грає іншу роль, ніж в місті, де вона може домінувати над іншими будівлями, виділятися для впізнаваності, в природному оточенні вона повинна підкреслювати красу природи, а не пригнічувати її. Один із напрямків не зашкодити курортам є дисперсність об'єктів - рішення невеликими роз'єднаними формами в природній місцевості, що не домінує над оточенням і краде габарити; також даний прийом передбачає пріоритетність елементів природи – вільний план, відповідний обрисам рельєфу, водойм і дерев – зберігає недоторканність ландшафту. Перевагами дисперсного прийому композиції також є максимальне наближення відпочиваючих до природного оточення, включення в загальну композицію відкритих просторів, гарне провітрювання, можливість майбутньої реконструкції для розширення та модернізації, а також він є щадним по відношенню до природи як при будівництві, так і подальшої експлуатації. Зараз курортні об'єкти, що вирішені роз'єднаними об'ємами, досить поширені на світових курортах і користуються попитом у відпочиваючих, серед вітчизняних вдалих подібних рішень – це Верхоли Релакс Парк.

Отже дослідженнями встановлено п'ять прийомів композиційних рішень курортних об'єктів роз'єднаної організації: вільний - з урахуванням рельєфу місцевості; периметральний - з переважанням єдиного композиційного центру; лінійний - із розташуванням вздовж природних або містобудівних осей; багаторядний - з декількох лінійних рядів; осьовий - з угрупованням функціональних елементів на одній осі.